

Kvindens pensionsefterslæb starter i teenagealderen

Allerede i den pure ungdom kommer kvinder bagud i pensionskapløbet i forhold til jævnaldrende unge mænd. Det viser en ny analyse fra ATP med fokus på de yngste årganges pensionsindbetaling.

Analysen viser, at kimen til uligheder mellem mænds og kvinders opsparing til pensionistlivet bliver lagt langt tidligere i livet end hidtil antaget.

Det billede står meget klart, når det drejer sig om opsparing til pension udover den grundlæggende dækning, der er sikret i folkepensionen og ATP.

Teenagere sparer, i sagens natur, meget lidt op til pension. I 2005 blev det til i alt 112 mio. kr. for de 16 til 20-årige, hvilket er småpenge i en verden, der normalt tæller i milliarder.

Men kigger man på fordelingen af de unges opsparing, tegner der sig et mønster, som holder ved resten af livet: På de unge mænds konto står de 74 mio. kr., mens der kun er 38 mio. kr. til kvinderne. Eller, med andre ord: For hver krone de 16-20-årige kvinder lægger til side til pension, sparer de jævnaldrende mænd to kroner op.

Samlede indbetalinger til arbejdsmarkedspensioner og private pensioner, 2005

Aldersgruppe	Mænds opsparing (mia. kr.)	Mænds andel af opsparede penge	Kvindens opsparing (mia. kr.)	Kvindens andel af opsparede penge
16-20 årige	0,07	66 pct.	0,04	34 pct.
21-25 årige	1,03	65 pct.	0,56	35 pct.
26-30 årige	2,86	56 pct.	2,21	44 pct.
16-30 årige	3,97	59 pct.	2,81	41 pct.
16-65 årige	55,40	63 pct.	33,08	37 pct.

Note: Indbetalinger til pensionsordninger ud over den grundlæggende dækning, der sikres af folkepensionen og den lovpligtige ATP.

Forskellen mellem mænds og kvinders opsparing indsnævres siden lidt, men ved 30-års alderen er den fortsat markant. I 2005 sparede de 16-30-årige mænd tilsammen knap 4 mia. kr. op. De jævnaldrende kvinders samlede opsparing lød på 2,8 mia. kr.

Ser man på hele gruppen i den erhvervsaktive alder mellem 16 og 65 år, er billedet det samme. Med en indbetaling på 55 mia. kr. i 2005 stod mændene for 63 pct. af den samlede indbetaling på 88 mia. kr.

Måske spiller uddannelse ind

Det er ikke undersøgt, hvad der er forklaringen på, at der er så forskellig en tilbøjelighed til at spare op blandt unge mænd og kvinder. Men der er forskellige bud. Et af dem tager udgangspunkt i det faktum, at unge kvinder i dag uddanner sig længere tid end unge mænd.

Karen Sjørup, lektor ved Roskilde Universitetscenter: »Jeg tror, at forklaringen er, drengene tager kortere uddannelser end pigerne. Derfor starter drengene tidligere med at tjene penge på fuld tid, ►

► og derfor får de et forspring i forhold til pigerne,« siger Karen Sjørup, der finder ulighed i de helt unge år overraskende.

Mere individuelt

Ifølge juraprofessor Linda Nielsen, tidligere formand for Pensionsmarkedsrådet og forsker i pensionsrettigheder i forhold til familieret, viser tallene, at der er stort behov for at oplyse kvinder om, hvor vigtigt det er med pensionen.

»Vi troede måske, at de unge generationer ville opføre sig anderledes end andre. Men det gør de tilsyneladende ikke. Deres problem er, at de vokser op i en tid, hvor pensionssystemet i stigende grad bliver bygget op med fokus på individer og ikke familier. Mange forestil-

ler sig, at de er pensionsmæssigt ligestillet, men ved skilsmisse løber man med hver sin pensionsordning. Og ægtefælpension er også et begreb, der skrumper ind. Derfor er kvinderne simpelthen nødt til at gå mere op i, hvad de – selv – har i pension,« siger Linda Nielsen.

Ifølge Karen Sjørup bør man justere på, at billetten til en god pensionsordning i dag indløses via arbejdsmarkedstilknæring: »Det ville jo være en radikal forbedring, hvis man også kunne optjene pension på uddannelse og ikke blot på arbejde. På samme måde burde man jo også opspare pension på det ubetalte husarbejde, og når man passer børn og ældre.«

Mindre forskel blandt mænd og kvinders indbetaling i ATP

Ser man samlet på gruppen af 16-30-årige, står mænd for den største andel af indbetalingen til ATP. Men mens 59 pct. af pensionsopsparingen udover ATP foretages af mænd, er det kun 53 pct. af de 16-30-åriges ATP-opsparing, der foretages af mænd. Kvinder er særligt godt med blandt de ældste i gruppen, som indbetaler til ATP. Både blandt de 28, 29 og 30-årige står kvinderne for en marginal større andel af den samlede indbetaling end mændene i samme aldersgruppe. En del af forklaringen på dette kan være, at modtagere af dagpenge ved graviditet og barsel indbetaler dobbelt ATP-bidrag.